

**УНИВЕРЗИТЕТ „СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ“ –
БИТОЛА**

ПРАВИЛНИК

**ЗА УСЛОВИТЕ, КРИТЕРИУМИТЕ И ПРАВИЛАТА
ЗА ЗАПИШУВАЊЕ И СТУДИРАЊЕ
НА ВТОР ЦИКЛУС СТУДИИ НА
УНИВЕРЗИТЕТОТ
„СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ“ - БИТОЛА**

(ПРЕЧИСТЕН ТЕКСТ)

Битола, 2019 година

СОДРЖИНА

<u>Општи одредби</u>	3
<u>Втор циклус студии</u>	3
<u>Совет за втор циклус студии</u>	4
<u>Услови и критериуми за запишување</u>	5
<u>Организација на наставата</u>	7
<u>Права и обврски на студентите во текот на студирањето</u>	8
<u>Напредување во текот на студирањето</u>	9
<u>Запишување семестри и евидентирање студиска година</u>	10
<u>Мобилност на студентите и паралелно студирање</u>	12
<u>Испитен режим и начин на оценување</u>	12
<u>Начин на пријавување испити и водење евиденција за спроведените испити</u>	15
<u>Приговор на завршна оценка</u>	16
<u>Постапка за пријава, оценка и одбрана на магистерски/специјалистички труд</u>	17
<u>Конфликт на интереси</u>	22
<u>Јазик на реализација</u>	23
<u>Студенти</u>	23
<u>Дипломи</u>	24
<u>Студиска програма за заедничка диплома</u>	25
<u>Студиска програма за двојна диплома</u>	25
<u>Награди</u>	26
<u>Примена на Правилникот од страна на придружните членки на Универзитетот</u>	26
<u>Рокови</u>	26
<u>Преодни и завршни одредби</u>	26

Врз основа на член 94 точка 22 од Законот за високото образование (Службен весник на РМ бр. 82/2018), Универзитетскиот сенат на Универзитетот „Св. Климент Охридски“ - Битола, на 164-та седница одржана на ден 21.09.2018 година, со изменување и дополнување на 167-та седница одржана на ден 28.01.2019 година, го донесе следниов:

ПРАВИЛНИК

ЗА УСЛОВИТЕ, КРИТЕРИУМИТЕ И ПРАВИЛАТА ЗА ЗАПИШУВАЊЕ И СТУДИРАЊЕ НА ВТОР ЦИКЛУС СТУДИИ НА УНИВЕРЗИТЕТОТ „СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ“ - БИТОЛА

(ПРЕЧИСТЕН ТЕКСТ)

ОПШТИ ОДРЕДБИ

Член 1

Со овој Правилник се уредуваат условите и правилата за запишување и студирање на втор циклус студии на Универзитетот „Св. Климент Охридски“ - Битола.

Член 2

Одредбите на овој Правилник ги применуваат единиците на Универзитетот што вршат високообразовна дејност на студии од втор циклус.

Член 3

Вториот циклус студии на Универзитетот се организира во согласност со Законот за високо образование, Статутот на Универзитетот, Правилникот за единствениот кредит трансфер систем и преминот од една на друга студиска програма, односно од една на друга единица на Универзитетот и другите општи акти на Универзитетот.

Член 4

Со овој Правилник се обезбедува ефикасност на студиите како и реализација на насоките за создавање Единствен простор на високо образование во Европа и примена на Болоњскиот процес преку обезбедување висок квалитет на студиите, зголемување на мобилноста на студентите и наставниците и зголемување на проодноста во студирањето

ВТОР ЦИКЛУС СТУДИИ

Член 5

Единиците на Универзитетот можат да организираат два вида студии од втор циклус врз основа на акредитирани студиски програми:

- втор циклус академски студии (постдипломски студии) и

- втор циклус стручни студии

Студиите од втор циклус академски студии - постдипломските студии се организираат како студии кои траат една, односно две години и со нивното завршување се стекнуваат 60 односно 120 ЕКТС кредити.

Постдипломските студии можат да траат и подолго од две години, доколку тоа е во согласност со меѓународно прифатените стандарди за даден профил.

Вкупниот број кредити кои се стекнуваат на додипломските и постдипломските студии изнесува најмалку 300 ЕКТС кредити.

Стручни студии од втор циклус се организираат како студии кои траат една година и со нивното завршување се стекнуваат 60 ЕКТС кредити.

Вкупниот број кредити кои се стекнуваат на прв и на втор циклус стручни студии изнесува 240 ЕКТС кредити.

Член 6

Вториот циклус студии е во согласност со Европскиот кредит трансфер систем за пренос и акумулација на кредити (во натамошниот текст: ЕКТС), според кој за една година на студии се стекнуваат 60 ЕКТС кредити.

Член 7

Единствените основи за организирање и реализација на студиските програми и режимот за студирање според Европскиот кредит трансфер систем (ЕКТС) се определени со Правилникот за единствениот кредит трансфер систем и преминот од една на друга студиска програма, односно од една на друга единица на Универзитетот „Св. Климент Охридски“ - Битола.

СОВЕТ ЗА ВТОР ЦИКЛУС СТУДИИ

Член 8

На Единицата на Универзитетот се формира Совет за втор циклус студии којшто се грижи за сите прашања поврзани со организацијата и реализацијата на вториот циклус студии.

Единицата на Универзитетот донесува одлука за обликот на организација на Советот за втор циклус студии, односно дали на ниво на Единицата, во согласност со нејзината организациска структура, ќе има еден Совет за втор циклус студии за сите студиски програми или повеќе совети за втор циклус студии.

Член 9

Одлука за составот и структурата на Советот за втор циклус студии носи Наставно-научниот/Научниот/Наставничкиот совет на Единицата на Универзитетот.

Член 10

Наставно-научниот/Научниот/Наставничкиот совет на Единицата на Универзитетот, на предлог на Советот за втор циклус студии, избира раководител/раководители и секретар/секретари на вториот циклус студии, со мандат од три години. Раководителот се избира од членовите на Советот за втор циклус студии.

Член 11

Советот за втор циклус студии ги има следниве надлежности :

- донесува одлука за компатибилност на студиските програми од прв циклус за упис на втор циклус студии
- предлага до Наставно-научниот/Научниот/Наставничкиот совет на Единицата на Универзитетот број на слободни места, како и услови за упис на кандидатите кои имаат завршено други студиски програми
- предлага до Наставно-научниот/Научниот/Наставничкиот совет на Единицата на Универзитетот висина на трошоците за студирање
- предлага до Наставно-научниот/Научниот/Наставничкиот совет на Единицата на Универзитетот студиски програми од втор циклус
- се грижи за организација и реализација на студиските програми од втор циклус
- разгледува пријави за магистерски или специјалистички трудови, определува ментори и донесува одлуки за формирање комисији за оценка на пријавите
- предлага до Наставно-научниот/Научниот/Наставничкиот совет на Единицата на Универзитетот да донесе одлуки за прифаќање односно неприфаќање на извештаите за пријавите
- донесува одлуки за формирање комисији за оценка на магистерски /специјалистички трудови
- донесува одлуки за премин од една на друга студиска програма и за компатибилност на предметите
- се грижи и разгледува и други прашања поврзани со функционирањето на студиите од втор циклус.

УСЛОВИ И КРИТЕРИУМИ ЗА ЗАПИШУВАЊЕ

Член 12

На постдипломските студии може да се запише лице кое завршило соодветни студиски програми од прв циклус, односно додипломски студии и ги исполнува условите предвидени со Законот за високото образование, Статутот на Универзитетот, овој Правилник и Конкурсот за упис. Универзитетот/единиците утврдуваат кои додипломски студии се соодветни за упис на одделни студиски програми на постдипломските студии, како и условите за упис на кандидатите кои имаат завршено други студиски програми.

На студиска програма од постдипломски студии која трае една година и со која се стекнуваат 60 ЕКТС кредити може да се запише само лице кое завршило додипломски студии во траење од најмалку 4 години со кои се стекнуваат најмалку 240 ЕКТС кредити и ги исполнува условите од став 1 на овој член.

На втор циклус академски студии во времетраење од две години (120 европски кредити) може да се запише лице кое завршило прв циклус академски студии во траење од најмалку три години (180 европски кредити) и ги исполнува условите од став 1 на овој член.

Универзитетот, односно единиците во состав на Универзитетот можат да организираат стручни студии од втор циклус за лица кои завршиле соодветни студиски програми од прв циклус стручни, односно академски студии.

Член 13

Државјаните на Република Македонија имаат право на образование под еднакви услови на единиците во состав на Универзитетот „Св. Климент Охридски“ - Битола.

Странските државјани можат, со примената на начелото на заемност, да се образоваат на единиците во состав на Универзитетот „Св. Климент Охридски“ - Битола под еднакви услови како и државјаните на Република Македонија.

Странските државјани, без примена на начелото на заемност, можат да се образоваат на единиците во состав на Универзитетот „Св. Климент Охридски“ - Битола, под услови што поблиску ги утврдува Универзитетот во Конкурсот.

Лицата без државјанство имаат право на високо образование на единиците во состав на Универзитетот „Св. Климент Охридски“ – Битола под еднакви услови како и државјаните на Република Македонија.

Член 14

Право на запишување на втор циклус на образование имаат и лица кои не завршиле еднакво образование во странство.

Оценка за исполнетоста на условите за упис врши Комисија на Универзитетот, составена од 5 (пет) члена, што ја формира Ректорската управа.

Странските државјани се запишуваат на студии на единиците во состав на Универзитетот под исти услови како и државјаните на Република Македонија и плаќаат школарина во висина утврдена од страна на Универзитетот.

Член 15

Вториот циклус студии (академски или стручни) има карактер на приватни студии и се финансира со средства на студентите.

Студентите во текот на студирањето плаќаат школарина утврдена со Конкурсот, дополнителни трошоци за студирање, како и трошоци за пријава, оценка и одбрана на магистерскиот, односно специјалистичкиот труд, што ги утврдува Деканатската управа, односно Советот/Управата на Единицата на Универзитетот.

Член 16

Универзитетот ги утврдува критериумите врз основа на кои се врши изборот на кандидатите за запишување на студиите со Конкурсот за втор циклус студии на Универзитетот, според член 17 од овој Правилник.

Универзитетот ја утврдува постапката за избор на кандидатите за запишување на начин кој гарантира рамноправност на сите кандидати без оглед на раса, боја на кожа, пол, род, јазик, вера, политичко или друго уверување, етничко, национално или социјално потекло, имот, раѓање, општествена положба, инвалидност, сексуална ориентација и возраст.

Член 17

Запишувањето на втор циклус студии се врши врз основа на Конкурс кој го објавува Универзитетот, најмалку 5 месеци пред почнувањето на наставата. Единиците до Универзитетот доставуваат предлог за бројот на студенти и висината на износите за трошоците за студирање.

Конкурсот се објавува во најмалку еден дневен весник што излегува во Република Македонија и на интернет страницата на Универзитетот/единиците.

Конкурсот содржи: име и адреса на Универзитетот/Единицата, називи на студиските програми за втор циклус студии, место на изведување на студиите, времетраење на студиите, услови за упис, број на студенти за запишување, потребна документација за пријавување и запишување, рокови за пријавување и постапка за изведување на уписот и запишувањето на студиите, висината на школарината.

Кандидатите се пријавуваат на објавениот Конкурс со пополнување пријава за упис на втор циклус, во согласност со Конкурсот. Пријавата и другата потребна документација за упис наведени во Конкурсот се доставува до Универзитетот/Единицата во согласност со објавениот Конкурс.

Член 18

Постапката за рангирање и утврдување листа на примените кандидати, ја спроведуваат конкурсните комисии што ги формираат единиците на Универзитетот, составени од членови на Советот за втор циклус студии на единицата, во согласност со Конкурсот.

Член 19

Ранг-листата на примените кандидати се објавува на огласната табла и на веб страната на Универзитетот/Единицата.

Кандидатот има право на приговор на објавената ранг-листа до Деканатската управа, односно Советот/Управата во рок од два работни дена од денот на објавувањето на резултатите.

Одлука по приговорот од став 2 на овој член мора да се донесе во рок од три работни дена од поднесувањето на приговорот и таа одлука е конечна.

Конкурсната комисија му поднесува на Советот за втор циклус студии и Наставно-научниот/Научниот/Наставничкиот совет на Единицата на Универзитетот конечен извештај за резултатите од запишувањето на студиските програми од втор циклус.

Одлуката за прием на кандидатите ја носи Советот за втор циклус на Единицата на Универзитетот.

Кандидатите за втор циклус студии плаќаат износ за школарина определен во Конкурсот за запишување на втор циклус студии, а Единицата може да определи и износ за пријави за испити и вониспитни активности, за пријава, оценка и одбрана на магистерскиот труд, кој се внесува во договорот за студирање.

Член 20

Запишаните студенти на втор циклус студии, склучуваат договор за студирање со единиците/Универзитетот. Со договорот поблиску се утврдуваат нивните меѓусебни права и обврски.

За запишаните студенти се отвора личен картон, се заведуваат во матичната книга за запишани студенти и се издава индекс и студентска легитимација.

За запишаните студенти се води и евиденција во системот за електронска евиденција, во согласност со правилникот што го регулира водењето електронска евиденција.

ОРГАНИЗАЦИЈА НА НАСТАВАТА

Член 21

Студиската година почнува на 1 октомври, а завршува на 30 септември следната година и се дели на два семестри, зимски и летен.

Член 22

Наставата се организира и изведува врз основа на утврден распоред на часови.

Наставата во зимскиот семестар се организира во рамките на периодот од 1 октомври до 15 јануари следната година.

Наставата во летниот семестар се организира во рамките на периодот од 15 февруари до 31 мај.

Доколку бројот на студенти коишто запишале одреден предмет е помал од 5 (пет), наставата може да се организира како настава од менторски тип.

Наставата на вториот циклус се организира во попладневните часови во работните денови, а во неработните денови во претпладневните и попладневните часови.

Одлука за формата и организацијата на наставата носи Советот на втор циклус студии на Единицата на Универзитетот.

Член 23

Наставата во вториот циклус на студии за секој предмет поодделно ја реализира Предметна комисија во состав од два наставници, од кои првиот од иста, а вториот од иста или сродна област во која припаѓа соодветниот предмет. Одлука за составот на Комисијата, на предлог на Советот за втор циклус студии на Единицата носи Наставно-научниот/Наставничкиот/Научниот совет на Единицата.

Членовите на Предметната комисија се носители на реализацијата на наставата и учествуваат во спроведувањето на колоквиумите и испитите, реализацијата на другите активности во рамките на предметната програма (семинарски трудови, проектни задачи и сл.). Во реализацијата на наставата на вториот циклус студии за определени теми можат да учествуваат и други наставници, соработници и други експерти, кои не учествуваат во реализацијата на завршното оценување.

Предметната комисија е должна, во првата седмица од наставата да ги запознае студентите со планот за работа на предметот и истиот да го објави на веб страната на Единицата.

Член 24

Предметната комисија е одговорна за изведувањето на сите облици настава: предавања, вежби, практична работа, менторство и др. и за реализација на предвидениот план за работа за соодветниот предмет.

Предметната комисија е должна во текот на наставата, изработката на индивидуалните работи и подготовката за проверка на знаењето да им помогне на студентите преку организирање часови за консултации. Термините за консултации треба да бидат усогласени со термините за настава и истите да им

бидат достапни на студентите преку јавно истакнување на огласна табла и на веб-страницата на Единицата на Универзитетот.

ПРАВА И ОБВРСКИ НА СТУДЕНТИТЕ ВО ТЕКОТ НА СТУДИРАЊЕТО

Член 25

Студентот има право да:

1. студира истовремено на повеќе студиски програми и да изучува дополнителни курсеви
2. ги користи библиотеката и базите на податоци, просторот, опремата, софтверот и друга научна и стручна инфраструктура на Универзитетот и Единицата на којашто студира
3. учествува во научно-истражувачката, уметничката и стручната дејност при што му се гарантираат авторски, пронаоѓачки и слични права и награди
4. избира и да биде избран како претставник на студентите во органите на Универзитетот и Единицата на којашто студира
5. користи услуги на студентскиот стандард (сместување, исхрана, здравствена заштита и друго), градски и меѓуградски превоз според условите утврдени со закон од вршителите на соодветните дејности
6. ги користи универзитетските објекти за спортска и културна дејност
7. ги продолжи студиите што ги прекинал под услови определени со Статутот на Универзитетот
8. користи распуст не помалку од 60 дена во рамките на една календарска година
9. остварува соработка со студентите во земјата и во странство и
10. остварува и други права согласно со закон и со Статутот на Универзитетот.

Член 26

Студентот има обврска да:

1. ги исполнува задачите пропишани во студиските програми
2. ги почитува одредбите од Законот за високо образование, Статутот на Универзитетот и другите правни акти на внатрешното уредување
3. се придржува кон решенијата и одлуките на Универзитетот и на Единицата
4. да ги почитува авторските права на авторите на учебниците, монографиите и учебните помагала и
5. да дејствува во согласност со студентскиот етички кодекс кој го подготвува и одобрува Универзитетот во согласност со студентското претставување.

НАПРЕДУВАЊЕ ВО ТЕКОТ НА СТУДИРАЊЕТО

Член 27

Студентот напредува во текот на студирањето, односно запишува предмети/активности преку бројот на остварените кредити.

Студентот може да запише минимум 24 кредити, но не повеќе од 42 кредити во семестар.

Студентот може да запише помал број кредити од оние наведени во претходниот став доколку му се останати предмети/активности што носат вкупен број кредити помал од 24.

Студентите кои освоиле најмалку 24 европски кредити, при уписот на почетокот на наредната студиска година, запишуваат втора година студии, на студиските програми од втор циклус коишто траат две години.

Доколку студентот ги има реализирано сите останати обврски според студиската програма, но нема магистрирано/специјализирано, може да ги запише кредитите од магистерскиот/специјалистичкиот труд и во зимски и во летен семестар.

Член 28

Студентот кој запишува зимски семестар:

- Задолжително повторно ги запишува сите предмети (кредити) што не ги положил заклучно со септемврискиот испитен рок од зимскиот семестар.

Студентот запишан на двегодишни студии:

- Запишува нови предмети (кредити) од наредниот зимски семестар. Притоа прво запишува нови задолжителни предмети, а потоа нови изборни предмети.

Член 29

Студентот кој запишува летен семестар:

- Задолжително повторно ги запишува сите предмети (кредити) што не ги положил заклучно со февруарскиот испитен рок од летниот семестар.

Студентот запишан на двегодишни студии:

- Запишува нови предмети (кредити) од наредниот летен семестар. Притоа прво запишува нови задолжителни предмети, а потоа нови изборни предмети.

Член 30

Студентите кои повторно запишуваат предмети, можат да запишат нов предмет којшто според студиската програма условува претходно полагање на предметот што повторно се запишува, но полагањето на предметите треба да е редоследно.

ЗАПИШУВАЊЕ СЕМЕСТРИ И ЕВИДЕНТИРАЊЕ СТУДИСКА ГОДИНА

Член 31

Студентите запишуваат семестри. Статус на студент во тековната студиска година на вториот циклус студии имаат студентите кои ќе запишат, односно презапишат семестар.

Запишувањето семестри се врши во согласност со Правилникот за единствениот кредит трансфер систем и преминот од една на друга студиска програма, односно од една на друга единица на Универзитетот „Св. Климент Охридски“ - Битола и со овој Правилник.

Евидентирањето студиска година се врши врз основа на потребниот број освоени кредити определени со членовите 32, 33 и 34 од овој Правилник.

Запишувањето семестри, односно предмети во дадениот семестар, се врши во согласност со претходно положените предмети и освоените кредити, според членовите 27, 28 и 29 од овој Правилник и во согласност со Правилникот за единствениот кредит трансфер систем и преминот од една на друга студиска програма, односно од една на друга единица на Универзитетот „Св. Климент Охридски“ - Битола.

Член 32

Евидентирањето пооделни студиски години според бројот на освоени кредити, се однесува на водењето евиденција на студентите по студиски години, додека напредувањето во текот на студиите е поврзано со освоените кредити, во согласност со членовите 27, 28 и 29 од овој Правилник.

Член 33

Доколку студентот освоил најмалку 24 европски кредити се смета дека е студент во втора година на втор циклус студии, за студиите кои траат две години.

Член 34

Студентите кои ги положиле сите предмети предвидени со студиската програма, но до почетокот на новата студиска година не го одбраниле магистерскиот/специјалистичкиот труд, само ја евидентираат студиската година.

Студентите кои ги положиле сите предмети од зимските семестри предвидени со студиската програма, но сè уште имаат неположени предмети од летните семестри, во зимскиот семестар во новата студиска година не запишуваат предмети, туку само ја евидентираат студиската година.

Член 35

Евиденцијата на предмети што се запишуваат, податоците дали тоа се повторно запишани предмети или нови предмети, како и висината на школарината се врши преку пополнување пријави од страна на студентите при запишувањето на предметите.

Формата и содржината на пријавата за упис е пропишана од страна на Ректорската управа.

Точноста на податоците во пријавата со свој потпис ја потврдуваат надлежниот референт во Службата за студентски прашања, координаторот/администраторот на ЕКТС и Раководителот на Советот за втор циклус студии.

Запишаните предмети задолжително се евидентираат и во системот за електронска евиденција

Член 36

Плаќањето на трошоците за студирање при запишувањето на семестарот се одредува според запишаните кредити. Пресметката се врши на начин што износот на трошоците за студирање се дели со бројот на кредити за една студиска година, односно со 60 и така добиениот износ се множи со бројот на запишаните кредити на нови предмети.

Студентите кои повторно запишуваат предмет, плаќаат 50% од износот трошоците за студирање.

Член 37

Статус на студент во тековната студиска година на вториот циклус студии имаат студентите кои ќе запишат, односно презапишат семестар и студиска година.

МОБИЛНОСТ НА СТУДЕНТИТЕ, ПАРАЛЕЛНО СТУДИРАЊЕ И ПРИЗНАВАЊЕ НА ИСПИТИ

Член 38

Студентите имаат право и можност да запишуваат и полагаат предмети на други студиски програми во рамките на Единицата, на други единици на Универзитетот, на други универзитети во земјата и на други универзитети во странство, во рамки на програми за мобилност на студенти.

Кредитите можат да се пренесуваат од една на друга иста, слична или различна студиска програма во рамките на високообразовните установи во земјата и странство.

Критериумите и условите за пренесување кредитите и условите за преминување меѓу студиските програми поблиску се уредуваат со Правилникот за единствениот кредит трансфер систем и преминот од една на друга студиска програма, односно од една на друга единица на Универзитетот „Св. Климент Охридски“ – Битола, Правилникот за мобилност на универзитетите во земјата и во странство на Универзитетот „Св. Климент Охридски“ – Битола и со договорот склучен меѓу високообразовните установи.

Освен начинот и условите за признавање испити предвидени со Правилникот за единствениот кредит трансфер систем и преминот од една на друга студиска програма, односно од една на друга единица на Универзитетот, како и Правилникот за мобилност на универзитетите во земјата и во странство, на студентот којшто се запишува или студира на студиска програма на Единица на Универзитетот, на негово барање, може да му се признаат и положени испити, односно стекнати ЕКТС кредити, доколку испитите ги положил, односно ЕКТС кредитите ги стекнал претходно, и тоа: на истата единица на Универзитетот, на друга единица во рамките на Универзитетот или на друг универзитет во земјата и/или странство.

При признавањето на испитите, односно стекнувањето на ЕКТС кредитите, доколку испитот што го положил студентот не е вреднуван со ЕКТС кредити или е вреднуван со повеќе или помалку ЕКТС кредити отколку предметот за којшто се бара да се признае испитот, истиот ќе се признае со толку ЕКТС кредити колку што носи предметот на студиската програма на којашто е запишан студентот, за којшто е извршено признавањето.

Условите и начинот за остварување на правото од став 4 од овој член, ги определуваат единиците на Универзитетот. По барањето, на студентот му се доставува соодветно решение/одлука со признати испити и број на признати ЕКТС кредити.

Член 39

Доколку постои можност и под услови дефинирани со посебна одлука на единицата, може да се оствари премин од една на друга студиска програма, ако се работи за:

- премин од една на друга програма на академски студии од втор циклус
- премин од една на друга програма на стручни студии од втор циклус
- премин од академска студиска програма на втор циклус студии на стручни студии од втор циклус

Премин од студиска програма за втор циклус – стручни студии на студиска програма од втор циклус академски студии не е дозволен.

Член 40

Студентите можат паралелно да студираат и на друга студиска програма во рамките на Единицата на Универзитетот, на други единици на Универзитетот или на други универзитети во земјата. По успешното завршување на двете студиски програми студентот добива две дипломи.

ИСПИТЕН РЕЖИМ И НАЧИН НА ОЦЕНУВАЊЕ

Член 41

Наставните дисциплини од студиската програма по правило се полагаат *преку завршно оценување*.

Советот на втор циклус може да донесе одлука за полагање на предметите од вториот циклус на студии и преку колоквиуми, во согласност со овој Правилник и Правилникот за ЕКТС и премин од една на друга студиска програма, односно од една на друга единица на Универзитетот.

Проверката на знаењето на студентот, по наставните предмети, се врши во текот на наставно-образовниот процес и се изразува во поени. Во зависност од бројот на освоени поени студентот добива оценка изразена во броеви од 5 (пет) до 10 (десет), при што оценката 5 (пет) означува недоволен успех.

Проверката на знаењето по одделни наставни предмети се врши на начин определен од предметната комисија, а кој се вградува во студиската програма и се спроведува во роковите утврдени со Статутот на Универзитетот.

Член 42

Оценката добиена преку завршното или континуираното оценување задолжително се запишува во индексот, во пријавата за завршно оценување и во електронски систем.

Доколку полагањето се врши преку колоквиуми, тогаш студентот полага два колоквиуми, а оценувањето на колоквиумите се врши со поени од 0 до 80; за полагање на соодветниот колоквиум потребно е да се освои минимум 41 поен, притоа за формирањето на оценката се зема просечниот број поени освоени на двата колоквиуми.

Останатите 20 поени до вкупниот број од максимум 100 поени се добиваат врз основа на другите активности и резултати на студентите и тоа:

- **прва група до 10 поени:**
  - присуство и активност на предавањата
  - присуство и активност на вежби.
- **втора група до 10 поени:**
  - изработка на семинарски труд

- самостојна (домашна) работа
- изработени или реализирани проекти/програми.
- **трета група до 10 поени:**
  - менторство на други студенти
  - освоени награди или пофалници
  - учество на семинари
  - учество на симпозиуми и
  - други активности предвидени со предметната програма.

Распределбата на поените за конкретните активности од претходно наведените групи ја врши предметната комисија која има обврска да ја стави на увид на студентите на почетокот на наставата по соодветната наставна дисциплина.

Максималниот број поени од сите активности од овој член потребен за формирање на завршната оценка не може да биде поголем од 20.

Стегнатите поени по основ на присуство и активност на предавања и вежби важат само до евентуалното повторно запишување на предметот. Правото на стекнатите поени од другите активности (семинарски трудови, проекти, менторство и др.) останува и доколку студентот повторно го запише предметот.

Член 43

Доколку студентот ги положи двата колоквиуми и заедно со другите активности од континуираното оценување освои повеќе од 50 поени, тој поднесува испитна пријава за завршно оценување во редовните испитни рокови и притоа не се јавува на завршното оценување.

Доколку студентот освои повеќе од 50 поени само со полагање на колоквиумите, тогаш за позитивна оценка не му е потребен дополнителен број поени од другите активности, освен ако тие не се предвидени како задолжителни со предметната програма.

Доколку студентот не ги положи колоквиумите како начин на полагање на испитот, тогаш целата материја од предметната програма ја полага на завршниот испит. Ако предметот е во зимскиот семестар, ова право трае до првото наредно запишување на зимскиот семестар. Ако предметот е во летниот семестар, ова право трае до наредното запишување на летниот семестар.

Член 44

Студентите кои не го положиле, односно не го полагаат испитот преку колоквиуми, т.е. го полагаат испитот само преку завршно оценување, се оценуваат со поени од 0 до 80, при што услов за положен завршен испит се освоени минимум 41 поен, но и освоени најмалку уште 10 поени од другите активности наведени во член 44, што значи вкупно над 50 поени. Доколку студентот освои повеќе од 50 поени само на завршното оценување, тогаш за позитивна оценка не му е потребен дополнителен број поени од другите активности, освен ако тие не се предвидени со предметната програма.

Член 45

За континуираното како и за завршното оценување, остварените резултати на студентите јавно се објавуваат најдоцна во рок од 10 дена од одржувањето на колоквиумот односно испитот.

Предметниот наставник објавува прелиминарна листа на резултатите во која се внесени сите елементи што биле основа за формирање на завршната оценка. Доколку во рок од 5 (пет) дена од објавувањето нема забелешки на објавената прелиминарна листа, предметниот наставник објавува конечни резултати.

Ако има оправдани забелешки од страна на студентот во рок од 5 дена од објавувањето на прелиминарната листа, предметниот наставник ја корегира листата и повторно ја објавува со внесените корекции, после што истата станува конечна.

Студентот има право на формален писмен приговор на објавената конечна листа од претходниот став во согласност со член 56 од овој Правилник.

Член 46

Формирањето конечна оценка од континуираната проверка на знаењата, завршното оценување и останатите активности во рамките на предметната програма, се врши врз основа на вкупниот број освоени поени по сите основи, и тоа:

- од 0 до 50 поени: оценка 5 (пет)
- од 51 до 60 поени: оценка 6 (шест)
- од 61 до 70 поени: оценка 7 (седум)
- од 71 до 80 поени: оценка 8 (осум)
- од 81 до 90 поени: оценка 9 (девет)
- од 91 до 100 поени: оценка 10 (десет).

Член 47

Доколку при утврдувањето конечен број поени се појават децимали, се врши заокружување на бројот на следниов начин: ако првата децимала е помала од 5 се заокружува претходниот цел број, а ако истата е еднаква или поголема од 5 се заокружува следниот цел број.

Конечната оценка се евидентира во пријавата за испит што ја пополнува и потпишува предметната комисија во индексот, извештај за испит и во електронскиот систем за евиденција.

НАЧИН НА ПРИЈАВУВАЊЕ ИСПИТИ И ВОДЕЊЕ ЕВИДЕНЦИЈА ЗА СПРОВЕДЕНИТЕ ИСПИТИ

Член 48

Проверката на знаењата на студентите се врши во колоквиумски седмици (во осмата и петнаесеттата седмица во секој семестар) и во три испитни рокови: февруарски, јунски и септемврски. Колоквиумските седмици и испитните рокови се дефинирани во календарот за реализација на студиската година.

Со одлука на Советот на втор циклус студии, може да се утврдат најмногу уште два испитни рокови во текот на студиската година.

Член 49

Студентите го вршат пријавувањето на испитите со пополнување испитни пријави и нивно поднесување до Службата за студентски прашања во определените рокови за пријавување на испитите.

Студентот може да го пријави испитот и по предвидениот рок, но најдоцна до денот на одржување на испитот, пришто се плаќа определен

надоместок за задоцнетото пријавување.

Службата за студентски прашања врши проверка на поднесените испитни пријави и изготвува список на пријавени кандидати за спроведување на испитот, генериран од системот за електронска евиденција, во којшто се внесени кандидатите за полагање на испитот по соодветниот предмет.

Записникот не може да се надополнува со други кандидати, по започнувањето на испитот.

Член 50

На денот на спроведување на испитот, предметната комисија е должна да го провери идентитетот на студентот и да провери дали истиот е внесен во записникот за спроведување на испитот. Проверката на идентитетот се врши врз основа на индексот, а по потреба и на личната карта.

Член 51

Студентите кои добиле позитивна завршна оценка преку полагање на колоквиуми и други начини на континуирано оценување на знаењето, поднесуваат пријава за испит во испитните рокови најдоцна до наредното запишување на предметот во соодветниот семестар.

Член 52

Право на проверка на знаењето и евидентирање завршна оценка остваруваат само студентите што го запишале и пријавиле соодветниот предмет, без разлика дали тој предмет е запишан по првпат или повторно е запишан.

Член 53

Конечните резултати од испитите и колоквиумите задолжително се објавуваат на огласна табла и на веб страната на Единицата (според број на индекс), при што Предметната комисија е должна да чува примерок од истите.

Резултатите од испитите и колоквиумите се чуваат и во електронска форма.

Член 54

Предметната комисија е должна да ги чува материјалите врз чија основа се доделени поени при континуираното и завршното оценување (тетратки, тестови, семинарски, проектни задачи итн.) 3 (три) месеци по објавувањето на конечните резултати.

Предметната комисија, за секоја студиска година посебно, води евиденција и во електронска форма за постигнатите резултати од колоквиумите и другите форми на континуирано оценување.

Член 55

Предметната комисија е должна најдоцна во рок од 20 дена од одржувањето на испитот до Службата за студентски прашања да ги достави потпишани испитните пријави, примерок од објавените резултати од испитот и записникот за спроведување на испитот по соодветниот предмет, при што бројот и оценките на положените кандидати треба да е идентичен.

Службата за студентски прашања врши проверка на испитните пријави и доколку тие се исправни, ги внесува во досието на студентот. Доколку Службата за студентски прашања утврди определена неисправност на одреден

број испитни пријави, за истото, најдоцна во рок од 5 (пет) дена од доставувањето на пријавите, ја известува предметната комисија, а по потреба и продеканот за настава. Предметната комисија врши исправка на неисправните пријави во рок од 5 (пет) дена од известувањето и истите ги доставува до службата за студентски прашања којашто ги внесува во досието на студентот.

Член 56

На барање на студентот Единицата издава Уверение или документ за завршното оценување врз основа на податоците во пријавите за испитите за секоја предметна програма, потпишани од предметната комисија.

Просечниот успех на студентот претставува аритметичка средина на оценките од завршното оценување по сите наставни предмети во текот на студиите на студиската програма.

ПРИГОВОР НА ЗАВРШНА ОЦЕНКА

Член 57

Ако студентот не е задоволен од завршното оценување, односно од оценката, или ако смета дека испитот не е спроведен во согласност со Законот за високото образование и со Правилникот на Единицата, тој може да поднесе приговор до Деканот/Директорот, во рок од 24 часа од објавувањето на конечните резултати на веб страната на Единицата на Универзитетот.

Ако Деканот/Директорот утврди дека се исполнети условите од ставот 1 на овој член, Предметната комисија ќе ја преиспита оценката од завршното оценување во рок од 3 (три) дена.

Ако Предметната комисија не ја преиспита оценката што ја утврдила во рокот од претходниот став или остане на истата, или пак го прифати приговорот, но студентот повторно не е задоволен со добиената оценка, на барање на студентот, испитот се полага пред тричлена комисија составена од наставници од иста или сродна наставно-научна област, во наредните 24 часа, наредниот работен ден, доколку испитот се полага усмено, а доколку испитот се полага писмено во истиот рок Комисијата ја оценува истата писмена задача.

Комисијата од претходниот став ја формира Деканот/Директорот и во истата наставниците од предметната комисија не можат да бидат членови. Членови во Комисијата можат да бидат наставници и од други единици на Универзитетот или други универзитети во земјата.

Оценката на Комисија е конечна.

Претходните одредби од овој член се однесуваат и на истакнат приговор на резултатите од континуираното оценување.

Член 58

После три неуспешни полагања на завршниот испит по одреден предмет, студентот има право при пријавувањето на испитот да поднесе Барање до Деканот/Директорот на Единицата, за полагање на испитот пред Комисија.

Постапувајќи по Барањето на студентот, Деканот/Директорот на Единицата донесува Одлука за формирање Комисија од три члена, пред која студентот, во таа испитна сесија, ќе го полага испитот.

Комисијата е составена од тројца наставници од иста или сродна наставно-научна област, од кои најмалку еден наставник треба да биде од иста

наставно-научна област. Наставниците од предметната комисија не можат да бидат членови на оваа Комисија. Испитот пред Комисијата задолжително се полага писмено.

Член 59

По барање на студентот, му се овозможува да го повтори завршното оценување за повисока завршна оценка по наставен предмет, во период од најмногу три последователни испитни сесии од полагањето на испитот. Ова право студентот може да го оствари доколку нема магистрирано/специјализирано.

Деканот/Директорот, во рок од 3 (три) дена од поднесувањето на барањето, донесува решение по барањето.

Со уважувањето на барањето за препологање на испитот претходно добиената оценка се поништува.

ПОСТАПКА ЗА ПРИЈАВА, ОЦЕНКА И ОДБРАНА НА МАГИСТЕРСКИ/СПЕЦИЈАЛИСТИЧКИ ТРУД

Член 60

Студиската програма за постдипломските студии задолжително содржи обврска за изработка на магистерски труд, како завршен дел на студиската програма на постдипломските студии.

Студиската програма од втор циклус на стручни студии задолжително содржи обврска за изработка на специјалистички труд, како завршен дел на студиската програма од втор циклус на стручни студии.

Член 61

Пријава за изработка на магистерски, односно специјалистички труд се поднесува до Советот на втор циклус студии.

Студентот се стекнува со право да поднесе пријава за изработка на магистерски/специјалистички труд по положувањето на најмалку две третини од вкупниот број предмети и стекнувањето со најмалку 50% од вкупниот број кредити.

Во текот на дефинирањето на насловот на темата и подготовката на пријавата за изработка на магистерскиот/специјалистичкиот труд, кандидатот се консултира со наставник кој во пријавата го предлага за ментор.

Предложениот наставник за ментор треба да поседува соодветни компетенции согласно темата на магистерскиот/специјалистичкиот труд и да биде од редот на расположивите (или слободните) ментори за втор циклус студии.

Доколку студентот во пријавата нема предложено ментор истиот го предлага Советот за втор циклус студии на Единицата.

Насловот на темата на магистерскиот/специјалистичкиот труд треба да соодветствува на научната област/области на магистерските/специјалистичките студии.

Пријавата се подготвува врз основа на подготвен формулар што содржи: биографски податоци, наслов на темата, предлог за ментор, образложение за научната и стручната оправданост на темата, план за работа, методологија на истражувањето, преглед на појдовна литература што ќе се користи и слично.

Пријавата ја оценува Комисија за оценка на пријавата составена од 3 (три) члена, од кои најмалку двајца се од соодветната научна област, која ја формира Советот на втор циклус студии. Прв член на Комисијата е предложениот ментор.

Комисијата е должна најдоцна во рок од 30 (триесет) дена од формирањето да достави Извештај за оценка на пријавата до Наставно-научниот/Наставничкиот/Научниот совет, што донесува одлука по истиот. Извештајот се смета за позитивен, ако најмалку два члена на комисијата дале позитивна оценка на пријавата. Одлуката се објавува во Билтенот на Универзитетот.

Доколку Комисијата не достави Извештај во предвидениот рок, Советот на втор циклус студии, најдоцна 15 (петнаесет) дена по истекот на рокот, формира нова Комисија за оценка на пријавата во променет состав.

Доколку Извештајот од ставот 9 биде прифатен, на истата седница се носи и одлука за определување ментор.

Во текот на една студиска година, еден наставник може да биде определен за ментор на најмногу 12 кандидати кои изработуваат магистерски трудови. Евиденција за ангажираноста на менторите ја води секретарот на Советот на втор циклус студии.

Единицата на Универзитетот е должна на својата веб страница, по усвојувањето на Извештајот за оценка на пријавата, да ја објави прифатената тема најдоцна во рок од 10 (десет) дена.

Член 62

Промена на ментор со образложено и издржано барање можат да поднесат менторот и студентот заедно, само менторот или само студентот. Советот на втор циклус студии на Единицата може да го прифати или одбие барањето за промена на ментор.

Доколку не постои спор меѓу менторот и студентот во поглед на барањето за промена на ментор и барањето е прифатено, студентот бара согласност за нов ментор од редот на расположивите ментори на студиската програма.

Доколку постои спор помеѓу менторот и студентот во поглед на барањето за промена на ментор, Советот на втор циклус студии на Единицата спроведува постапка за утврдување на причините за промена на менторот. Во постапката учествуваат менторот и студентот. По спроведената постапка, Советот на втор циклус студии на Единицата може да го прифати или одбие барањето за промена на ментор. Доколку барањето е прифатено, студентот бара согласност за нов ментор од редот на расположивите ментори на студиската програма.

Новиот ментор потпишува согласност за прифаќање менторство и прифаќање на обврските за ментор утврдени со овој Правилник. Советот на втор циклус студии на Единицата откако ќе констатира дека новиот ментор не го надминал бројот на менторства утврдени со закон и врз основа на потпишаната согласност, донесува предлог за ментор кој го назначува Наставно-научниот/Наставничкиот/Научниот совет на Единицата.

Доколку барањето за промена на ментор е прифатено, а од објективни причини студентот не е во можност да добие согласност за нов ментор, тој поднесува известување до Советот на втор циклус студии на Единицата. Советот е должен да ја констатира новонастанатата ситуација и да го извест

студентот за евентуални понатамошни чекори односно да му даде препорака за поднесување барање за ставање на студиите во мирување и продолжување на студиите до прибавување согласност од друг ментор во согласност со член 66 од овој Правилник.

Во случај кога барањето за промена на ментор поднесено од студентот е прифатено, а на студентот претходно му е прифатена темата за изработка на магистерски/специјалистички труд, тој може во консултација со менторот да ја задржи истата тема или да поднесе пријава за друга тема за изработка на магистерски/специјалистички труд.

Член 63

Резултатите на магистерскиот/специјалистичкиот труд треба да претставуваат придонес во:

- систематизацијата на научни или стручни решенија во одредената област
- решавањето на актуелната научна/стручна задача што е поставена како цел на трудот
- примената на постоечки научни/стручни достигнувања во решавањето на комплексна задача.

Член 64

Магистерскиот/специјалистичкиот труд треба да биде јазично, стилски и технички коректно обликуван во согласност со современата методологија, техника и технологија за изработка на публикации.

Секоја единица на Универзитетот може да изготви посебен акт за критериумите што треба да ги исполнува магистерскиот/специјалистичкиот труд.

Член 65

Студентот се стекнува со право за поднесување барање за формирање Комисија за оценка на магистерскиот/специјалистичкиот труд до Советот за втор циклус студии, по завршувањето на сите предвидени испити. Заедно со барањето поднесува и писмено известување од менторот дека магистерскиот/специјалистичкиот труд е изработен и дека кандидатот може да поднесе барање за формирање Комисија за оценка на истиот.

Комисија во состав: продеканот за настава/заменикот директор на единицата, секретарот на Советот на втор циклус студии, надлежниот референт за студенски прашања и координаторот за ЕКТС/администраторот на ЕКТС на единицата, врз основа на барањето на студентот, врши проверка на студентското досие и изготвува записник. Ако студентското досие е комплетно (положени сите испити предвидени со соодветната студиска програма, освоено потребниот минимален број кредити, исполнети евентуалните други обврски предвидени со студиската програма, регулирани финансиските и другите административни обврски и др.), барањето од став 1 се проследува до Советот за втор циклус студии на Единицата. Доколку студентското досие не е комплетно, студентот се известува во рок од 5 (пет) дена од поднесувањето и по негово комплетирање се продолжува постапката.

Со барањето за формирање Комисија, студентот доставува 3 (три) примероци од магистерскиот/специјалистичкиот труд, изјава со која потврдува дека магистерскиот/специјалистичкиот труд е самостоен, автентичен и

оригинален труд и писмено известување од менторот дека магистерскиот/специјалистичкиот труд е изработен.

Советот на втор циклус студии формира тричлена Комисија за оценка на магистерскиот/специјалистичкиот труд во рок од 30 (триесет) дена од денот на доставувањето на трудот.

Комисијата за оценка на магистерскиот/специјалистичкиот труд е должна да го прегледа трудот и доколку нема забелешки да достави Извештај за оценка на магистерскиот/специјалистичкиот труд најдоцна 90 (деведесет) дена од денот на поднесувањето на трудот. Извештајот се смета за позитивен, ако најмалку два члена на Комисијата дадат позитивна оценка.

Во случај на непостоење консензус по однос на предлогот од сите членови на Комисијата, членот на Комисијата што не е мнозинство, во истиот извештај дава издвоено мислење за магистерскиот/специјалистичкиот труд.

Доколку Комисијата за оценка има забелешки на магистерскиот/специјалистичкиот труд, истите во писмена форма, најдоцна 90 (деведесет) дена од денот на нејзиното формирање, треба да му ги достави на кандидатот заради постапување по истите. Во овој случај Комисијата за оценка е должна да достави Извештај за оценката на магистерскиот/специјалистичкиот труд, најдоцна 180 (сто и осумдесет) дена од формирањето на истата.

Доколку Комисијата не достави извештај во предвидениот рок, Советот на втор циклус студии, најдоцна 15 (петнаесет) дена по истекот на рокот, формира нова Комисија за оценка на магистерскиот/специјалистичкиот труд во променет состав.

Член 66

Извештајот се доставува до Наставно-научниот/Научниот/Наставничкиот совет на Единицата на Универзитетот да донесе одлука за прифаќање односно неприфаќање на Извештајот за оценка на магистерскиот/специјалистичкиот труд.

По усвојувањето на Извештајот на истата седница Наставно-научниот/Наставничкиот/Научниот совет формира тричлена Комисија за одбрана на магистерскиот/специјалистичкиот труд, по правило истата со Комисијата за оценка, којашто го определува денот на одбраната најдоцна во рок до 45 (четириесет и пет) дена од усвојувањето на Извештајот.

Прв член на Комисијата за одбрана на магистерскиот/специјалистичкиот труд е менторот. Најмалку двајца членови на Комисијата се од соодветна научна област. Еден од членовите на Комисијата за одбрана е претседател на Комисијата за одбрана.

Кандидатот писмено се известува за денот на одбраната и е должен во рок од 5 (пет) дена од приемот на известувањето да достави 6 (шест) примероци од магистерскиот/специјалистичкиот труд во тврд повез.

Член 67

Студентот запишан на двегодишни студии брани магистерски труд најдоцна во рок од 5 (пет) години, сметајќи од денот на прифаќањето на извештајот за оценка на пријавата на темата од Наставно-научниот/Наставничкиот/Научниот совет.

Студентот запишан на едногодишни студии брани магистерски труд најдоцна во рок од 3 (три) години, сметајќи од денот на прифаќањето на

извештајот за оценка на пријавата на темата од Наставно-научниот/Наставничкиот/Научниот совет.

Студентот запишан на специјалистички студии брани специјалистички труд најдоцна во рок од 3 (три) години, сметајќи од денот на прифаќањето на извештајот за оценка на пријавата на темата од Наставно-научниот/Наставничкиот/Научниот совет.

По барање на студентот, во оправдани случаи Советот за втор циклус студии на Единицата може да одобри продолжување на рокот за одбрана на магистерскиот/специјалистичкиот труд, но најмногу за една година.

Како оправдани причини се сметаат:

- боледување подолго од 3 (три) месеци
- бременост и породување
- отсуство од земјата во случај кога кандидатот е упатен привремено да извршува работи во странство, научно усовршување во странство, учество во научни и спортски експедиции и слично и
- други оправдани причини.

По барање на студентот од оправдани причини, наведени во претходниот став, студиите можат да бидат ставени во мирување, додека траат оправданите причини, но не подолго од две години. Одлука за ставање на студиите во мирување носи Советот на докторски студии на Единицата на Универзитетот. Времето за коешто студиите се ставени во мирување не се засметува во вкупниот рок за завршување на студиите предвидени со овој Правилник.

Се смета дека студентот ги прекинал студиите доколку не запише семестар, заклучно до почетокот на наредниот семестар, иако ги исполнил условите.

Доколку за време на прекилот на студиите се измени студиската програма, или истата повеќе не е активна, студентот е должен да ги продолжи студиите по изменетата или новата студиска програма, при што е должен да ги ислуша, да ги исполни и да ги полага разликите во изменетата студиска програма.

Одлука за продолжување на прекинатите студии по барање на студентот носи Деканот/Директорот на Единицата на Универзитетот

За времетраењето на прекилот на студиите, студентот не плаќа партиципација, односно школарина.

Член 68

Одбраната на трудот е јавна и се објавува на огласната табла на Единицата најмалку 7 (седум) дена пред одбраната на трудот.

На одбраната на магистерскиот/специјалистичкиот труд, покрај членовите на Комисијата за одбрана и кандидатот, можат да присуствуваат и други заинтересирани лица.

Одбраната ја отвора Претседателот на Комисијата со воведен збор после што ги чита биографските податоци, научно-стручната активност на кандидатот, Извештајот за текот на спроведената постапка до одбраната и Извештајот на Комисијата за оценка на трудот.

Претседателот на Комисијата го повикува кандидатот да го презентира трудот, а по презентацијата им дава збор на другите членови на Комисијата да го изнесат своето мислење за значењето и презентирањето на трудот .

По презентацијата и изнесените мислења за трудот, членовите на Комисијата му поставуваат прашања на кандидатот. Покрај членовите на Комисијата, на кандидатот прашања во врска со трудот можат да му постават и други лица присутни на одбраната, доставени во писмена форма до комисијата. За текот на одбраната се води записник.

Член 69

По завршувањето на одбраната на трудот, Комисијата за одбрана на трудот јавно ја соопштува оценката за одбраната на магистерскиот/специјалистичкиот труд.

Оценувањето се врши со две описни оценки: „го одбранил“/„не го одбранил“ магистерскиот/специјалистичкиот труд.

Во записникот за одбраната на магистерскиот/специјалистичкиот труд се внесува оценката од став 2 на овој член и се изготвува посебна одлука којашто ја потпишува Претседателот на Комисијата.

Записникот го потпишуваат членовите на Комисијата.

Оценката на Комисија е конечна.

Со успешната одбрана на магистерскиот/специјалистичкиот труд студентот се стекнува со право за добивање уверение и диплома за завршени студии на соодветната студиска програма од втор циклус на единицата на Универзитетот.

Доколку одбраната на магистерскиот/специјалистичкиот труд е негативно оценета, повторно се закажува одбрана на истиот труд најдоцна во рок од 90 дена. Одбраната на трудот е пред истата комисија која го определува новиот термин за повторна одбрана на магистерскиот/специјалистичкиот труд.

Доколку одбраната на магистерскиот/специјалистичкиот труд е двапати негативно оценета, студентот поднесува нова пријава за изработка на нов магистерски/специјалистички труд.

КОНФЛИКТ НА ИНТЕРЕСИ

Член 70

Предметниот наставник кој е член на Комисијата за одбрана на магистерскиот/специјалистичкиот труд, не може да биде лице кое со студентот кој го брани магистерскиот/специјалистичкиот труд е роднина по крв во права линија до кој и да е степен, а во странична линија до четврти степен, или му е брачен другар, лице со кое живее во вонбрачна заедница или роднина по сватовство до втор степен.

Доколку студентот со предметниот наставник е во роднинска врска во согласност со став 1 од овој член, наставникот е должен да се из земе за тој студент од Комисија за одбрана на магистерскиот/специјалистичкиот труд и за тоа да го извести Деканот/Директорот на Единицата.

Во таков случај, Деканот/Директорот на Единицата, во Комисијата за одбрана на магистерскиот/специјалистичкиот труд, на местото од изземениот наставник назначува друг наставник од иста или сродна научна област во рамките на истото научно поле.

ЈАЗИК НА РЕАЛИЗАЦИЈА

Член 71

Наставата на вториот циклус студии на единиците на Универзитетот се изведува на македонски јазик, а за одделни акредитирани студиски програми на странски јазици или за делови од студиски програми во кои учествуваат наставници гости од странство, може да се изведува и на некој од светските јазици.

По исклучок од ставот 1 на овој член, наставата на единиците во состав на Универзитетот може да се изведува на некој од светските јазици.

На Универзитетот наставата за најмалку две студиски програми за втор циклус академски и стручни студии задолжително се изведува и се полага на англиски јазик.

Странските државјани го изработуваат магистерскиот/специјалистичкиот труд и јавно го бранат, по правило на македонски јазик, но можат и на еден од светските јазици, со задолжителен превод на магистерскиот/специјалистичкиот труд на македонски јазик.

СТУДЕНТИ

Член 72

Прашањата поврзани со статусот на студентите и нивните права и обврски како и дисциплинските мерки се дефинирани со Законот за високото образование, Статутот на Универзитетот и Правилниците на единиците на Универзитетот.

Престанок на статусот на студент

Член 73

На студентот му престанува статусот на студент според условите и постапката утврдени со Статутот на Универзитетот.

Статусот од ставот (1) на овој член престанува, ако студентот:

- магистрира
- не ги заврши студиите во рокот утврден со закон, Статутот или правилата за студирање на Универзитетот
- се испише
- е исклучен и
- во други случаи утврдени со правилата за студирање на Универзитетот и на Единицата.

Статусот од ставот (1) на овој член може да биде обновен според постапката утврдена со Статутот на Универзитетот, освен ако статусот не престанал со трајно исклучување.

Трошоците за обновување на статусот ги поднесува студентот, а истите се определуваат со општ акт на Универзитетот.

ДИПЛОМИ

Член 74

Лицето кое по завршувањето на постдипломските студии стекнало

најмалку 300 ЕКТС кредити, вкупно од додипломските и постдипломските студии, се стекнува со назив – магистер од соодветната област.

Квалификациите кои се стекнуваат со завршување на студиска програма на постдипломските студии на овој член припаѓаат на ниво VII А од Националната рамка на квалификации утврдена со Законот за националната рамка за квалификации соодветствуваат на ниво VII од Европската рамка на високообразовни квалификации.

Лицето кое завршило втор циклус стручни студии од 60 ЕКТС кредити се стекнува со назив специјалист од одредена струка.

Квалификациите кои се стекнуваат со завршување на студиска програма од втор циклус стручни студии припаѓаат на ниво VII Б од Националната рамка на високообразовни квалификации утврдена со Законот за националната рамка за квалификации и соодветствуваат на ниво VII од Европската рамка на високообразовни квалификации.

Квалификациите кои се стекнуваат со завршување на студиска програма на интегрираните академски студии од прв и втор циклус припаѓаат на нивото VII А од Националната рамка на високообразовни квалификации утврдена со Законот за националната рамка за квалификации и соодветствуваат на ниво VII од Европската рамка на квалификации.

Во меѓународниот промет и дипломата на англиски јазик, научниот назив по завршување на постдипломските студии е master, Master of Science (MSc), односно Master of Arts (MA).

Во меѓународниот промет и дипломата на англиски јазик, називот по завршување на стручните студии од втор циклус со кои се стекнале 60 ЕКТС кредити е Specialist (Spec.).

Студентот кој ќе ги изврши сите обврски по студиската програма за добивање на високо образование во втор циклус на образование Универзитетот и Единицата на Универзитетот, врз основа на евиденцијата што се води за него му издава диплома.

Со дипломата од ставот 8 на овој член се потврдува дека студентот завршил студиска програма од втор циклус и се стекнува со соодветен стручен или научен назив. Составен дел на дипломата е додаток на дипломата.

Диплома и додаток на дипломата на Универзитетот ја потпишува Ректорот и Деканот/Директорот на Единицата на Универзитетот и се заверува со сув печат на Универзитетот.

Заедничката диплома и додаток на дипломата ја потпишуваат Ректорот на Универзитетот и овластените лица на високообразовните установи со кои се организира студиската програма за стекнување на заедничка диплома.

Промоцијата на лицата кои завршиле стручни или академски студиски програми од втор циклус на студии ја врши Деканот/Директорот на Единицата на Универзитетот според постапка утврдена со правилата на Единицата на Универзитетот.

Член 75

Дизајнот и содржината на дипломата и уверението ги почитуваат критериумите за меѓународна препознатливост и прифатливост.

Член 76

На студентот кој ќе заврши само дел од студиска програма за стекнување на образование на втор циклус му се издава уверение, генерирано од системот за електронска евиденција, за завршениот дел од студиската програма која

содржи податоци за нивото, природата и содржината на студиите, како и постигнатите резултати.

Член 77

Содржината и формата на дипломата и упатството за подготовка на Додаток на дипломата и на другите јавни исправи определени со Законот за високо образование ги пропишува Министерот надлежен за работите на високото образование.

СТУДИСКА ПРОГРАМА ЗА ЗАЕДНИЧКА ДИПЛОМА

Член 78

На Универзитетот, односно неговата единица може да се организира студиска програма од втор циклус за стекнување заедничка диплома, заедно со друга единица на Универзитетот, заедно со еден или повеќе универзитети, односно самостојни високи стручни школи од Република Македонија или од странство акредитирани во земјата во која и е седиштето, за што одлучува Универзитетот на сопствена иницијатива или на предлог на единиците на Универзитетот.

Кога Универзитетот изведува студиска програма за стекнување на заедничка диплома со странски универзитет, односно самостојни високи стручни школи, се применуваат прописите на оној универзитет, односно самостојна висока стручна школа каде што се изведува студиската програма во поглед на соодносот на застапеноста на задолжителните и изборните предмети.

Заедничката диплома е јавна исправа во која задолжително се наведени универзитетите и нивните единици, односно самостојни високи стручни школи кои заеднички учествувале при изведувањето на студиската програма. Содржината и обликот на заедничката диплома како и прилозите кон дипломата ги определува Универзитетот.

СТУДИСКА ПРОГРАМА ЗА ДВОЈНА ДИПЛОМА

Член 79

Врз основа на билатерален договор, со којшто се регулираат меѓусебните права и обврски помеѓу Универзитетот/Единицата и универзитет, односно самостојна висока стручна школа од Република Македонија или од странство акредитирани во земјата во кои им е седиштето, Статутот на Универзитетот и овој Правилник, Универзитетот/Единицата може да реализира студиска програма за двојна диплома и да издава двојна диплома.

НАГРАДИ

Член 80

За посебно покажани резултати во студирањето, студентот може да добива соодветни награди и признанија. Видот на наградите и критериумите и процедурите за нивно доделување ги утврдуваат Универзитетот и/или единиците на Универзитетот.

ПРИМЕНА НА ПРАВИЛНИКОТ ОД СТРАНА НА ПРИДРУЖНИТЕ ЧЛЕНКИ НА УНИВЕРЗИТЕТОТ

Член 81

Одредбите на овој Правилник соодветно ќе се применуваат на придружните членки на Универзитетот кои имаат акредитирани студиски програми за втор циклус студии, доколку придружната членка донесе одлука за прифаќање и примена на овој Правилник.

РОКОВИ

Член 82

Сите наведени рокови во овој Правилник не течат во периодот од 15 јули до 25 август и во неработни денови.

ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 83

Студентите запишани на студиски програми заклучно со студиската или 2017/2018 година продолжуваат да студираат според правилата за студирање пред донесувањето на овој Правилник.

Студентите од став 1 од овој член, на нивно барање можат да преминат на студиските програми од втор циклус студии од учебната 2018/2019 во согласност со член 39 од овој Правилник.

Член 84

Овој Правилник влегува во сила со денот на објавувањето во Билтенот на Универзитетот „Св. Климент Охридски“ - Битола.

Ректор

Проф. д-р Сашо Коруновски с.р.